

1.

Άκρα του τάφου σιωπή στον κάμπο βασιλεύει·
Λαλεί πουλί, παίρνει σπυρί, κι' η μάνα το ζηλεύει.
Τα μάτια η πείνα εμαύρισε· στα μάτια η μάνα μνέει·
Στέκει ο Σουλιώτης ο καλός παράμερα και κλαίει:
«Έρμο τουφέκι σκοτεινό, τί σ' έχω γω στο χέρι;
Οπού συ μούγινες βαρύ κι' ο Αγαρηνός το ξέρει.»

2.

Το Μεσολόγγι έπεσε την άνοιξη· ο ποιητής παρασταίνει την Φύση, εις τη στιγμή που είναι ωραιότερη, ως μία δύναμη, η οποία, με όλα τ' άλλα και υλικά και ηθικά ενάντια, προσπαθεί να δειλιάση τους πολιορκημένους· ιδού οι Στοχασμοί του ποιητή:

Η ζωή που ανασταίνεται με όλες της τες χαρές, αναβρύζοντας ολούθε, νέα, λαχταριστή, περιχυνόμενη εις όλα τα όντα· η ζωή ακέραιη, απ' όλα της φύσης τα μέρη, θέλει να καταβάλη την ανθρώπινη ψυχή· θάλασσα, γη, ουρανός, συγχωνευμένα, επιφάνεια και βάθος συγχωνευμένα, τα οποία πάλι πολιορκούν την ανθρώπινη φύση στην επιφάνεια και εις το βάθος της.

Η ωραιότης της φύσης, που τους περιτριγυρίζει, αυξάνει εις τους εχθρούς την ανυπομονησία να πάρουν τη χαριτωμένη γη, και εις τους πολιορκημένους τον πόνο ότι θα τη χάσουν.

Ο Απρίλης με τον Έρωτα χορεύουν και γελούνε,
Κι' όσ' άνθια βγαίνουν και καρποί τόσ' άρματα σε κλειούνε.

Λευκό βουνάκι πρόβατα κινούμενο βελάζει,
Και μες στη θάλασσα βαθιά ξαναπετιέται πάλι,
Κι' ολόλευκο εσύσμιξε με τ' ουρανού τα κάλλη.
Και μες στης λίμνης τα νερά, όπ' έφθασε μ' ασπούδα,
Έπαιξε με τον ίσκιο της γαλάζια πεταλούδα,
Που ευώδιασε τον ύπνο της μέσα στον άγριο κρίνο·
Το σκουληκάκι βρίσκεται σ' ώρα γλυκιά κι' εκείνο.
Μάγεμα η φύσις κι' όνειρο στην ομορφιά και χάρη,
Η μαύρη πέτρα ολόχρυση και το ξερό χορτάρι·
Με χίλιες βρύσες χύνεται, με χίλιες γλώσσες κραίνει·
Όποιος πεθάνη σήμερα χίλιες φορές πεθαίνει.

Τρέμ' η ψυχή και ξαστοχά γλυκά τον εαυτό της.

3.

Ενώ ακούεται το μαγευτικό τραγούδι της άνοιξης, οπού κινδυνεύει να ξυπνήση εις τους πολιορκημένους την αγάπη της ζωής τόσον, ώστε να ολιγοστέψη η αντρεία τους, ένας των Ελλήνων πολεμάρχων σαλπίζει κρίζοντας τους άλλους εις συμβούλιο, και η σβημένη κλαγγή, οπού βγαίνει μέσ' από το αδυνατισμένο στήθος του, φθάνοντας εις το εχθρικό στρατόπεδο παρακινεί έναν Αράπη να κάμη ό,τι περιγράφουν οι στίχοι 4-12.

«Σάλπιγγα, κόψ' του τραγουδιού τα μάγια με βία,
Γυναικός, γέροντος, παιδιού, μη κόψουν την αντρεία.»

Χαμένη, αλίμονον! κι' οκνή τη σάλπιγγα γρικάει·
Αλλά πώς φθάνει στον εχθρό και κάθ' ηχώ ξυπνάει;
Γέλιο στο σκόρπιο στράτευμα σφοδρό γεννοβολιέται,
Κι' η περιπαίχτρα σάλπιγγα μεσουρανίς πετιέται·
Και με χαρούμενη πνοή το στήθος το χορτάτο,
Τ' αράθυμο, το δυνατό, κι' όλο ψυχές γιομάτο,
Βαρώντας γύρου ολόγυρα, ολόγυρα και πέρα,
Τον όμορφο τρικύμισε και ξάστερον αέρα·
Τέλος μακριά σέρνει λαλιά, σαν το πεσούμεν' άστρο,
Τρανή λαλιά, τρόμου λαλιά, ρητή κατά το κάστρο.

4.

Μόλις έπαυσε το σάλπισμα ο Αράπης, μία μυριόφωνη βοή ακούεται εις το εχθρικό στρατόπεδο, και η βίγλα του κάστρου, αχνή σαν το χάρο, λέει των Ελλήνων: «Μπαίνει ο εχθρικός στόλος.» Το πυκνό δάσος έμεινε ακίνητο εις τα νερά, όπου η ελπίδα απάντεχε να ιδή τα φιλικά καράβια. Τότε ο εχθρός εξανανέωσε την κραυγή, και εις αυτήν αντιβόησαν οι νεόφθαστοι μέσ' από τα καράβια. Μετά ταύτα μία ακατάπαυτη βροντή έκανε τον αέρα να τρέμη πολλή ώρα, και εις αυτή την τρικυμία

Η μαύρη γη σκιρτά ως χοχλό μες στο νερό που βράζει.

—Έως εκείνη τη στιγμή οι πολιορκημένοι είχαν υπομείνει πολλούς αγώνες με κάποιαν ελπίδα να φθάση ο φιλικός στόλος και να συντρίψη ίσως τον σιδερένιο κύκλο οπού τους περιζώνει· τώρα οπού έχασαν κάθε ελπίδα, και ο εχθρός τούς τάζει να τους χαρίση τη ζωή αν αλλαξοπιστήσουν, η υστερινή τους αντίσταση τους αποδείχνει Μάρτυρες.

5.

..... Στην πεισνωμένη μάχη
Σφόδρα σκιρτούν μακριά πολύ τα πέλαγα κι' οι βράχοι,
Και τα γλυκοχαράματα, και μες στα μεσημέρια,

Κί' όταν θολώσουν τα νερά, κί' όταν εβγούν τ' αστέρια.
Φοβούνται γύρου τα νησιά, παρακαλούν και κλαίνε,
Κί' οι ξένοι ναύκληροι μακριά πικραίνονται και λένε:
«Αραπιάς άτι, Γάλλου νους, σπαθί Τουρκιάς μολύβι,
Πέλαγο μέγα βράζ' ο εχθρός προς το φτωχό καλύβι.»

6.

Ένας πολέμαρχος ξάφνου απομακρύνεται από τον κύκλο, όπου είναι συναγμένοι εις συμβούλιο για το γιουρούσι, γιατί τον επλάκωσε η ενθύμηση, τρομερή εις εκείνη την ώρα της άκρας δυστυχίας, ότι εις εκείνο το ίδιο μέρος, εις τες λαμπρές ημέρες της νίκης, είχε πέσει κοπιασμένος από τον πολεμικό αγώνα, και αυτού επρωτάκουσε, από τα χείλη της αγαπημένης του, τον αντίλαλο της δόξας του, οποία έως τότε είχε μείνει άγνωστη εις την απλή και ταπεινή ψυχή του.

Μακριά απ' όπ' ήτα' αντίστροφος κί' ακίνητος εστήθη·
Μόνε σφοδρά βροντοκοπούν τ' αρματωμένα στήθη·
«Εκεί 'ρθε το χρυσότερο από τα ονειράτά μου·
Με τ' άρματ' όλα βρόντησα τυφλός του κόπου χάμου.
Φωνή 'πε —Ο δρόμος σου γλυκός και μοσχοβολισμένος·
Στην κεφαλή σου κρέμεται, ο ήλιος μαγεμένος·
Παλληκαρά και μορφονιές, γεια σου, Καλέ, χαρά σου!
Άκου! νησιά, στεριές της γης, εμάθαν τ' όνομά σου.—
Τούτος, αχ! πού 'ν' ο δοξαστός κί' η θεϊκιά θωριά του;
Η αγκάλη μ' έτρεμ' ανοιχτή κατά τα γόνατά του.
Έριξε χάμου τα χαρτιά με τς είδησες του κόσμου
Η κορασιά τρεμάμενη . . . . .

Χαρά τής έσβηε τη φωνή πούν' τώρα αποσβημένη·
Άμε, χρυσ' όνειρο, και συ με τη σαβανωμένη.
Εδώ 'ναι χρεία να κατεβώ, να σφίξω το σπαθί μου,
Πριν όλοι χάσουν τη ζωή, κί' εγ' όλη την πνοή μου·
Τα λίγα απομεινάρια της πείνας και τς αντρείας,
. . . . .

Γκόλφι να τάχω στο πλευρό και να τα βγάλω πέρα,
Που μ' έκραξαν μ' απαντοχή, φίλο, αδελφό, πατέρα·
Δρόμ' αστραφτά να σχίσω τους σ' εχθρούς καλά θρεμμένους,
Σ' εχθρούς πολλούς, πολλ' άξιους, πολλά φαρμακωμένους·
Να μείνης, χώμα πατρικό, για μισητό ποδάρι·
Η μαύρη πέτρα σου χρυσή και το ξερό χορτάρι.»

«Θύρες ανοίξτ' ολόχρυσες για την γλυκιάν ελπίδα.»

7.

Κρυφή χαρά 'στραψε σ' εσέ· κάτι καλό 'χει ο νους σου·
Πες, να το ξεμυστηρευτής θες τ' αδελφοποιτού σου;
Ψυχή μεγάλη και γλυκιά, μετά χαράς σ' το λέω:
Θαυμάζω τες γυναίκες μας και στ' όνομά τους μνέω.

Εφοβήθηκα κάποτε μη δειλιάσουν και τες επαρατήρησα αδιάκοπα,

Για η δύναμη δεν είν' σ' αυτές ίσια με τ' άλλα δώρα.

Απόψε, ενώ είχαν τα παράθυρα ανοιχτά για τη δροσιά, μία απ' αυτές, η νεώτερη, επήγε να τα κλείση, αλλά μία άλλη της είπε: «Όχι, παιδί μου· άφησε νάμπη η μυρωδιά από τα φαγητά· είναι χρεία να συνηθίσουμε·

Μεγάλο πράμα η υπομονή! . . . . .
Αχ! μας την έπεμψε ο Θεός· κλει θησαυρούς κι' εκείνη.

Εμείς πρέπει να έχουμε υπομονή, αν και έρχονταν οι μυρωδιές.

Απ' όσα δίν' η θάλασσα, απ' όσ' η γη, ο αέρας.»

Κι' έτσι λέγοντας εματάνοιξε το παράθυρο, και η πολλή μυρωδιά των αρωμάτων εχυνότουν μέσα κι' εγιόμισε το δωμάτιο. Και η πρώτη είπε: «Και το αεράκι μάς πολεμάει.» —Μία άλλη έστεκε σιμά εις το ετοιμοθάνατο παιδί της,

Κι' άφ'σε το χέρι του παιδιού κι' εσώπασε λιγάκι,
Και ξάφνου της εφάνηκε στο στόμα το βαμπάκι.

Και άλλη είπε χαμογελώντας, να διηγηθή καθεμία τ' όνειρό της,

Κι' όλες εφώναξαν μαζί κι' είπαν πως είδαν ένα.
Κι' ό,τι αποφάσισαν μαζί να πουν τα ονείρατά τους,
Είπα να ιδώ τη γνώμη τους στην υπνοφαντασιά τους.

Και μία είπε: «Μου εφαινοτουν ότι όλοι εμείς, άντρες και γυναίκες, παιδιά και γέροι, ήμαστε ποτάμια, ποια μικρά, ποια μεγάλα, κι' ετρέχαμε ανάμεσα εις τόπους φωτεινούς, εις τόπους σκοτεινούς, σε λαγκάδια, σε γκρεμούς, απάνου κάτου, κι' έπειτα εφθάναμε μαζί στη θάλασσα με πολλή ορμή,

Και μες στη θάλασσα γλυκά βαστούσαν τα νερά μας.»

Και μία δεύτερη είπε:

«Εγώ 'δα δάφνες.—Κι εγώ φως· . . . . .

—Κί' εγώ σ' φωτιά μιαν όμορφη π' αστράφταν τα μαλλιά της.»

Και αφού όλες εδιηγήθηκαν τα ονειράτά τους, εκείνη πούχε το παιδί ετοιμοθάνατο είπε: «Ιδές, και εις τα ονειράτα ομογνωμούμε, καθώς εις τη θέληση και εις όλα τ' άλλα έργα.» Και όλες οι άλλες εσυμφώνησαν κι' ετριγύρισαν με αγάπη το παιδί της πούχε ξεψυχήσει.

Ιδού, αυτές οι γυναίκες φέρνονται θαυμαστά· αυτές είναι μεγαλόψυχες, και λένε ότι μαθαίνουν από μας· δε δειλιάζουν, μολονότι τους επάρθηκε η ελπίδα που είχαν να γεννήσουν τέκνα για τη δόξα και για την ευτυχία. Εμείς λοιπόν μπορούμε να μάθουμε απ' αυτές και να τες λατρεύουμε έως την ύστερην ώρα. —Πες μου και συ τώρα γιατί εχθές, ύστερ' από το συμβούλιο, ενώ εστεκόμαστε σιωπηλοί, απομακρύνθηκες ταραγμένος·

Να μου το πης να τόχω γω γκολφισταυρό στον άδη.

Εχαμογέλασε πικρά κι' ολούθενε κοιτάζει·
Κί' ανεί πολύ τα βλέφαρα τα δάκρυα να βαστάξουν.

8.

Παρασταίνεται ο Ιμπραΐμ Πασάς συλλογιζόμενος τη σημαντικότητα της γης, την οποία θέλει να κυριέψη, και τον πόνο και την εντροπή του αν δεν το κατορθώσει.

Καθώς εκεί στην Αραπιά . . . . .
Χύνεται ανάερα το σκυλί της δίψας λυσσιασμένο.

Μες στην ψυχή την αγρικά σα σπίθα στη φωτιά της.

Και συχνά τούπ' η αράθυμη και τρίςβαθη ψυχή του:

«Κάμποι, βουνά καρπόφορα, και λίμνη ωραία και πλούσια.»

«Σ' τουφέκι αλλάξαν και σπαθί το δίχτυ και τ' αγκίστρι.»

«Μάνα καλή παλληκαριών, και κάμε τη δική σου.»

«Αιώνια ήθελ' ήτανε ο πόνος κι' η ντροπή μου.»

9.

Ετούτ' είν' ύστερη νυχτιά· όλα τ' αστέρια βγάνει·
Ολονυχτίς ανέβαινε η δέηση, το λιβάνι.

Ο Αράπης, τραβηγμένος από τη μυρωδιά που εσκορπούσε το θυμίαμα,

περίεργος και ανυπόμονος, με βιαστικά πατήματα πλησιάζει εις το τείχος,

Και απάνου, ανάγκη φοβερή! σκυλί δεν του 'λυχτάει.

Και ακροάζεται· αλλά τη νυχτική γαλήνη δεν αντίσκοβε μήτε φωνή, μήτε κλάψα, μήτε αναστεναγμός· ήθελε πης ότι είχε παύσει η ζωή· οι ήρωες είναι ενωμένοι και, μέσα τους, λόγια λένε

Για την αιωνιότητα, που μόλις τα χωράει·
Στα μάτια και στο πρόσωπο φαίνοντ' οι στοχασμοί τους·
Τους λέει μεγάλα και πολλά η τρίσβαθη ψυχή τους.
Αγάπη κι' έρωτας καλού τα σπλάχνα τους τινάζουν·
Τα σπλάχνα τους κι' η θάλασσα ποτέ δεν ησυχάζουν·
Γλυκιά κι' ελεύθερ' η ψυχή σα νάτανε βγαλμένη,
Κι' υψώναν με χαμόγελο την όψη τη φθαρμένη.

10.

Αφού έκαψαν τα κρεβάτια, οι γυναίκες παρακαλούν τους άντρες να τες αφήσουν να κάμουνε αντάμα, εις το σπήλαιο, την υστερινή δέηση. Μι' απ' αυτές, η γεροντότερη, μιλεί για τες άλλες: «Άκουσε, παιδί μου, και τούτο από το στόμα μου,

Πούμ' όλη κάτου από τη γη κι' ένα μπουτσούνι απ' έξω.
Ορκίζουν σε στη στάχτ' αυτή . . . . .
Και στα κρεβάτια τ' άτυχα με το σεμνό στεφάνι·
Ν' αφήστε σάς παρακαλούν να τρέξουμε σ' εκείνο,
Να κάμουμε' άμα το στερνό χαιρετισμό και θρήνο.»

Κι' επειδή εκείνος αργούσε ολίγο να δώση την απόκριση,

Όλες στη γη τα γόνατα εχτύπησαν ομπρός του,
Κι' εβάστααν όλες κατ' αυτόν τη χούφτα σηκωμένη,
Και με πικρό χαμόγελο την όψη τη φθαρμένη,
Σα νάθελ' έσπλαχνα ο Θεός βρέξη ψωμί σ' εκείνες.

11.

Οι γυναίκες, εις τες οποίες έως τότε είχε φανή όμοια μεγαλοψυχία με τους άντρες, όταν δέονται και αυτές, δειλιάζουν λιγάκι και κλαίνε· όθεν προχωρεί η Πράξη· διότι όλα τα φερσίματα των γυναικών αντιχτυπούν εις την καρδιά των πολεμιστάδων, και αυτή είναι η υστερινή εξωτερική δύναμη που τους καταπολεμάει, από την οποίαν, ως απ' όλες τες άλλες, αυτοί βγαίνουν ελεύθεροι.

12.

Είναι προσωποποιημένη η Πατρίδα, η Μεγάλη Μητέρα, θεάνθρωπη, ώστε να αισθάνεται όλα τα παθήματα, και καθαρίζοντάς τα εις τη μεγάλη ψυχή της να αναπνή την Παράδεισο·

Πολλές πληγές κι' εγλύκαναν γιατ' έσταξ' αγιομύρος.

Μένει άγρυπνη μέρα και νύχτα, καρτερώντας το τέλος του αγώνος· δεν τα φοβάται τα παιδιά της μη δειλιάσουν· εις τα μάτια της είναι φανερά τα πλέον απόκρυφα της ψυχής τους·

Στου τέκνου σύρριζα το νου, Θεού της μάνας μάτι·
Λόγο, έργο, νόημα . . . . .
Από το πρώτο μίλημα στον αγγελοκρουμό του.

Για τούτο αυτή είναι

Ήσυχη για τη γνώμη τους, αλλ' όχι για τη Μοίρα,
Και μες στην τρίςβαθη ψυχή ο πόνος τής 'πλημμύρα,

Επειδή βλέπει τον εχθρόν άσπονδον, άπονον από το πολύ πείσμα, και καταλαβαίνει ότι αν το Έλεος έχυνε μες στα σπλάχνα του όλους τους θησαυρούς του, τούτοι

Τριαντάφυλλά 'ναι θεϊκά στην κόλαση πεσμένα.

13.

Μένουν οι Μάρτυρες με τα μάτια προσηλωμένα εις την ανατολή, να φέξη για νάβγουνε στο γιουρούσι, και η φοβερή αυγή,

Μνήσθητι, Κύριε — είναι κοντά· Μνήσθητι, Κύριε — εφάνη!

Επάψαν τα φιλιά στη γη . . . . .
Στα στήθια και στο πρόσωπο, στα χέρια και στα πόδια.

Μία φούχτα χώμα να κρατώ και να σωθώ μ' εκείνο.

Ιδού, σεισμός και βροντισμός, κι' εβάστουναν ακόμα,
Που ο κύκλος φθάνει ο φοβερός με τον αφρό στο στόμα,
Κι' εσχίσθη αμέσως, κι' έβαλε στις Μάνας τα ποδάρια
Της πείνας και του . . . . τα λίγα απομεινάρια·
Τ' απομεινάρια ανέγγιαγα και κατατρομασμένα,
Τα γόνατα και τα σπαθιά τα ματοκυλισμένα.

14.

Το μάτι μου έτρεχε ρονιά κι' ομπρός του δεν εθώρα,
Κι' έχασα αυτό το θεϊκό πρόσωπο για πολλή ώρα,
Π' άστραψε γέλιο αθάνατο, παιγνίδι της χαράς του,
Στο φως της καλοσύνης του, στο φως της ομορφιάς του.

15.

Έχε όσες έχ' η Ανατολή κι' όσες ευχές η Δύση.

16.

Μ' όλον που τότ' ασάλευτος στο νου μ' ο νιος εστήθη,
Κι' είχε τον ήλιο πρόσωπο και το φεγγάρι στήθη.

17.

Κι' άνθιζε μέσα μου η ζωή μ' όλα τα πλούτια πόχει.

18.

Συχνά τα στήθια εκούρασα, ποτέ την καλοσύνη.

19.

Ο υιός σου κρίνος με δροσιά φεγγαροστολισμένος.

20.

Στον ύπνο της μουρμούριζε την κλάψα της τρυγόνας.

21.

Ανάξιε δούλε του Χριστού, κάτου τα γόνατά σου.

22.

Για κοίτα κει χάσμα σεισμού βαθιά στον τοίχο πέρα, Και βγαίνουν άνθια πλουμιστά
και τρέμουν στον αέρα· Λούλουδα μύρια, που καλούν χρυσό μελισσολόι, Άσπρα,
γαλάζια, κόκκινα, και κρύβουνε τη χλόη.

23.

Χιλιάδες ήχοι αμέτρητοι, πολύ βαθιά στη χτίση·
Η Ανατολή τ' αρχίναγε κι' ετέλειωνέ το η Δύση.

Κάποι από την Ανατολή κι' από τη Δύση κάποι
Κάθ' ήχος είχε και χαρά, κάθε χαρά κι' αγάπη.

24.

Κάνε σιμά κι' είναι ψιλές, κάνε βαριές και πέρα,
Σαν του Μαΐου τες ευωδιές γιομόζαν τον αέρα.

25.

Η όψη ομπρός μου φαίνεται, και μες στη θάλασσ' όχι,
Όμορφη ως είναι τ' όνειρο μ' όλα τα μάγια πόχει.

26.

Χρυσ' όνειρο ηθέλησε το πέλαγο ν' αφήση,
Το πέλαγο, που πάτουνε χωρίς να το συγχύση.

27.

Κι' έφυγε το χρυσ' όνειρο ως φεύγουν όλα τ' άλλα.

28.

Ήταν με σένα τρεις χαρές στην πίκρα φυτρωμένες,
Όμως για μένα στη χαρά τρεις πίκρες ριζωμένες.

29.

Όλοι σαν ένας, ναι, χτυπούν, όμως εσύ σαν όλους.

30.

Του πόνου εστρέψαν οι πηγές από το σωθικό μου,
Έστρωσ' ο νους, κι' ανέβηκα πάλι στον εαυτό μου.

31.

Το γλυκό σπίτι της ζωής πούχε χαρά και δόξα.

32.

Παράπονο χαμός καιρού σ' ό,τι κανείς κι' α χάση.

33.

Χαρά στα μάτια μου να ιδώ τα πολυαγαπημένα,
Που μόδειξε σκληρ' όνειρο στο σάβανο κλεισμένα.

34.

..... Και μετά βίας
Τί μόστειλες, χρυσοπηγή της Παντοδυναμίας;

35.

Έστρωσ', εδέχθ' η θάλασσα άντρες ριψοκινδύνους,
Κί εδέχθηκε στα βάθη τους τον ουρανό κι' εκείνους.

36.

Πάντ' ανοιχτά, πάντ' άγρυπνα, τα μάτια της ψυχής μου.

37.

Οπούν' ερμιά και σκοτεινιά και του θανάτου σπίτι.

38.

Το πολιορκούμενο Μεσολόγγι έχει τριγύρου χάντακα,
Πόφαγε κόκαλο πολύ του Τούρκου και τ' Αράπη.

39.

Χθες πρωτοχάρηκε το φως και τον γλυκόν αέρα.

40.

Πάλι μου ξίπασε τ' αυτί γλυκιάς φωνής αγέρας,
Κί έπλασε τ' άστρο της νυχτός και τ' άστρο της ημέρας.

41.

Ολίγο φως και μακρινό σε μέγα σκότος κι' έρμο.

42.

Κί όπου η βουλή τους συφορά, κι' όπου το πόδι χάρος.

43.

Σε βυθό πέφτει από βυθό ως που δεν ήταν άλλος·
Εκείθ' εβγήκε ανίκητος.

44.

Φως που πατεί χαρούμενο τον Άδη και το χάρο.

45.

Ο αριθμός του εχθρού,
Τόσ' άστρα δεν εγνώρισεν ο τρίσβαθος αιθέρας.

46.

Η Ελπίδα περνάει από φριχτήν ερημία με
Τα χρυσοπράσινα φτερά γιομάτα λουλουδάκια.

47.

Χάνονται τ' άνθη τα πολλά, πούχ' άσπρα με τα φύλλα.

48.

Για να μου ξεμυστηρευθή τα αινίγματα τα θεία.

49.

Σ' ελέγχ' η πέτρα που κρατείς και κλει φωνή κι' αυτήνη.

50.

Μες στ' άγιο Βήμα της ψυχής.

51.

Η δύναμή σου πέλαγο κι' η θέλησή μου βράχος.

52.

Στον κόσμο τούτον χύνεται και σ' άλλους κόσμους φθάνει.

53.

Με φουσκωμένα τα πανιά περήφανα κι' ωραία.

54.

Πολλοί 'ν' οι δρόμοι πόχει ο νους.

55.

*Η βοή του εχθρικού στρατόπεδου παρομοιάζεται με τον άνεμο,
Οπού περνάει το πέλαγο και κόβεται στο βράχο.*

56.

Και το τριφύλλι εχόρτασε και το περιπλοκάδι,
Κί' εχόρευε κί' εβέλαζε στο φουντωτό λιβάδι.

57.

Ω γη .....
Ο Ουρανός σε προσκαλεί κί' η Κόλαση βρυχίζει.

58.

Και με το ρούχο ολόμαυρο σαν του λαγού το αίμα.

59.

Και τες ατάραχες πνοές τες πολυαγαπημένες.

60.

*Οι Έλληνες, με την ελπίδα να φθάση ο φιλικός στόλος, κοιτάζουν τον μακρινό
ξάστερον ορίζοντα κί' εύχονται
Να θόλωνε στα μάτια τους με κάτι που προβαίνει.*

61.

Κί' επότισέ μου την ψυχή που χόρτασεν αμέσως.

(από τα *Ποιήματα*, Ίκαρος 1961)